

پیامدهای اجتماعی، تعلیمی و فرهنگی مهاجرت برای مردم افغانستان

نامزد پوهنیار احمد جواد اصیل^۱

اُرکید نمبر: <https://orcid.org/0009-0008-7256-5824>

DOI: 10.64104/v10.Issue.17.n9.2025

چکیده

در شرایط فعلی مهاجرت یکی از معضلات حاد کشور به شمار می رود. این پدیده، از یک سو، پیامد مسائل اجتماعی است و از سوی دیگر خود موجب شکل گیری آنها می شود. این که مهاجرت چه پیامدهای برای مردم افغانستان در پی دارد و چه مسائلی خلق می کند، نیاز به تحقیق و بررسی دارد. به همین دلیل تحقیق حاضر را آغاز کردم تا با رویکرد جامعه شناختی پیامدهایش را تبیین و تحلیل نمایم. بر همین اساس، این تحقیق با رویکرد جامعه شناختی آغاز شد تا پیامدهای این پدیده تبیین و تحلیل گردد. این تحقیق نسبت به معیار نتیجه یک تحقیق بنیادی و کاربردی و نسبت به معیار ماهیت، یک تحقیق تلفیقی از نوع کمی و کیفی است. نسبت به نفس مسئله تحقیق جامعه آماری آن شامل دو دسته از افراد است؛ مهاجرین و متخصصین. از میان دسته اولی ۱۹۳ تن مهاجر به روش نمونه گیری غیراحتمالی (در دسترس) انتخاب شده و با استفاده از پرسشنامه داده ها از نزد شان گردآوری شده و از میان دسته دومی، با در نظر داشت معیار اشباع نظری، ۲۳ تن متخصص از رشته های تحصیلی گوناگون با سطح تحصیلی لیسانس الی دکترا با استفاده از روش نمونه گیری مرحله ای کیفی انتخاب و با روش مصاحبه نیمه استاندارد اطلاعات از نزد شان جمع آوری شده است. یافته های میدانی نشان می دهد که تغییر در کاهش و ساختار جمعیت، بی کاری، فقر، از بین رفتن مقام و منزلت اجتماعی، بهره کشی، قتل، خشونت، تحقیر و توهین، اعتیاد به مواد مخدر، پایمال شدن حقوق مدنی، افزایش بی کاری، ایجاد ناامیدی، دگرگونی و اشاعه فرهنگی، فرار مغزها و بی سوادی از جمله پیامدهای منفی مهاجرت بوده است. در نتیجه مشخص شد که مهاجرت مردم افغانستان به بیرون از کشور مخصوصاً کشورهای همسایه پیامدهای (منفی) اجتماعی، فرهنگی و تعلیمی در پی دارد.

واژگان کلیدی: اجتماعی، افغانستان، پیامد، تبیین، تعلیمی، فرهنگی، مردم، مهاجرت.

^۱ استاد دیپارتمنت جامعه شناسی پوهنهی علوم اجتماعی پوهنتون دولتی هرات، (+93)702898832. ahmadjawadasil@hu.edu.af